

ПРАВНИЧІ КОМПЕТЕНЦІЇ МЕНЕДЖЕРІВ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Ще у січні 2018 р. Уряд схвалив Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 рр. Для реалізації зазначеної політики у вересня 2019 р. було створено Міністерство цифрової трансформації України. Проте діджиталізація управлінських процесів на рівні приватного сектору економіки з'явилася та успішно розвивалася набагато раніше за публічний сектор.

Ефективні менеджери давно використовують спеціалізовані комп'ютерні програми, мобільні додатки, засоби відеозв'язку, GPS-навігатори, дрони тощо для досягнення управлінських цілей. Особливо гостро проблема цифровізації в Україні постала із запровадженням карантинних обмежень при пандемії коронавірусу та насуванням світової економічної кризи. Фактично окреслений стан речей вимагає від усіх управлінців перепрофілювання на кризових менеджерів, виставляючи перед ними нові й нові виклики.

Усі компетенції менеджерів потребують певного переосмислення та переформатування у синхронізації із цифровими компетенціями. Правничі компетенції в цілому довгий час залишалися достатньо консервативними. Проте сьогодні діджиталізація торкнулася й їх. Менеджер, як людина, що здійснює загальне управління організацією чи підрозділом, має бути ознайомлений з такими юридичними новаціями.

Однією з технічних новел юридичної практики є можливість брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів. Відповідний закон про внесення змін до процесуальних кодексів України був ухвалений ВРУ 30 березня 2020 р. [1].

Одразу після підписання закону Президентом радник голови Державної судової адміністрації України заперечив можливість швидкого запровадження правових норм у дію, аргументуючи

це тим, що слід забезпечити обробку заяв на участь, відеозапис судового засідання, ведення протоколу тощо, що, за його словами, є неможливим з використанням Zoom або Skype. Службовець орієнтував громадськість на можливість практичного застосування зазначених норм з 01 травня 2020 р. із запровадженням ЄСІТС (єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи) [2].

Проте, деякі судді взяли на себе відповідальність і почали проводити онлайн-засідання. 08.04.2020 р. Державна судова адміністрація видала наказ № 169, яким передбачається проведення відеоконференцзв'язку в системі EasyCon, реєстрація на якій стане доступною з 13.04.2020 р. До речі, суди провідних країн світу (США, Велика Британія, Нідерланди) використовують Skype та Zoom. У Китаї створено спеціальну програму в рамках WeChat. Аналізуючи дії судової адміністрації, Михайло Луцький визначає наступні проблемні моменти: 1) уже призначені судові засідання у Skype та Zoom можуть бути визнаними поза законом; 2) викликають занепокоєння технічні можливості невідомої досі платформи EasyCon; 3) неминучі наразі труднощі при проведенні онлайн-засідання (затримка трансляції, фонові шуми, низька якість інтернету, комп'ютерної техніки у судах) [3]. Не дивлячись на те, що такий режим участі передбачений поки лише як засіб запобігання поширенню коронавірусної хвороби, зрозуміло, що й після зняття усіх карантинних обмежень слід залишити практику відеоконференцій, розширивши підстави їх застосування.

У нагоді менеджерів як зацікавленій особі може стати у нагоді інформація щодо стадій розгляду судових справ, звіт про автоматизований розподіл, що доступні на сайті судової влади України (<https://court.gov.ua/>).

Правничі компетенції, яких часто потребують сучасні менеджери, стосуються сфери електронних угод. Закон України «Про електронну комерцію» було прийнято ще 03.09.2015 р. Проте й зараз більшість учасників договірних відносин надають перевагу паперовому документообігу.

До сфери професійних інтересів менеджера входять також цифрові інновації у трудових правовідносинах. Однією з них є

скасування паперових трудових книжок, «війну яким оголошено» ще у 2015 році міністром економічного розвитку і торгівлі України Айварасом Абромавічусом. Пройшло п'ять років, але поки Урядом не анонсовано конкретних кроків щодо реалізації таких давно назрілих планів. Безперечно, ситуація, в якій опинився наразі увесь світ, буде слугувати каталізатором цифровізації багатьох процесів, зокрема й переходу на електронні трудові книжки.

Уже зараз юридичні консультації переходять на надання онлайн-послуг. А це означає, що менеджер за відсутності у штаті юрисконсульта може скористатися професійними порадами дистанційно. Одними з перших на діджитал-формат перейшли та активно просувають свій продукт Lawyer.ua, Bitlex, Legal Support, юридична компанія KFN тощо.

Безперечним є той факт, що найближчим часом усі ми, і менеджери різних рівнів зокрема, перейдемо у новий етап діджиталізації, який буде охоплювати та поглиблювати взаємовідносин «цифри» і людини. У такий час для кожного з нас важливо самому не перетворитися на «цифру», не опинитися в умовах «цифрового фашизму». Формування правничих компетенцій менеджера має стати запорукою його особистого та професійного зростання, ефективного функціонування ввіреної йому організації.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 30 березня 2020 р. № 540-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540-20> (дата звернення: 03.04.2020).

2. Дистанционное участие в судебном процессе запустят с 1 мая: советник главы ГСА Леонид Богданов – о том, как будут внедрять новый закон. *Судебно-юридическая газета*. 02.04.2020. URL: <https://sud.ua/ru/news/publication/165185-dstantsionnoe-uchastie-v-sudebnom-protssesse-zapustyat-s-1-maya-sovetnik-glavy-gsa-leonid-bogdanov-o-tom-kak-budut-vnedryat-novyy-zakon> (дата звернення: 02.04. 2020).

3. Луцький М. Судові засідання під час карантину та зміни до КАСУ. *LEGALHUB.ONLINE*. 10.04.2020. URL: <https://legalhub.online/blogy/sudovi-zasidannya-pid-chas-karantynu-ta-zminy-do-kasu> (дата звернення: 10.04. 2020).